

Frauderende penningmeesters werken vaak als accountant

De Groene Amsterdammer onderzocht deze zomer de achtergrond van penningmeesters die een greep in de clubkas hadden gedaan. Dat waren nogal eens accountants.

Ongetwijfeld vervullen duizenden accountants of fiscalisten naar volle tevreden hun rol als penningmeester binnen de lokale klaverjasclub, de sportvereniging of de kerk. Wie kun je immers beter vragen voor de rol van penningmeester bij een vereniging, dan een accountant?

Maar uit onderzoek van *De Groene Amsterdammer* naar fraudeerende penningmeesters blijkt dat het opvallend vaak gaat om mensen die als accountant of fiscaal adviseur werkzaam zijn. In totaal werden tussen 2013 en 2020 liefst 260 penningmeesters en andere bestuursleden van verenigingen en stichtingen betrappt op zaken als pinnen met de clubpas of het overmaken van geld naar de eigen rekening.

Geen tientjeswerk

Daarbij ging het niet om tientjes: gemiddeld verdween circa € 163.000 in de zakken van de penningmeester. Het weekblad

stelt dat met de fraude door penningmeesters in totaal meer dan veertig miljoen euro gemoeid is. In de voorbeelden gaat het onder meer om penningmeesters die jarenlang verenigingsgeld overmaken naar de eigen bankrekening. Of die het zelfs aandurven om de trouwring voor hun echtgenote te betalen van de rekening van een lokale politieke partij.

De fraudeerende penningmeesters zijn in de meeste gevallen mannen van in de vijftig. Vaak beheren zij de kas van een sportclub, religieuze instelling of buurtvereniging. Gemiddeld duurt het 44 maanden voordat de fraude wordt ontdekt. In de meeste gevallen is de greep in de kas geen kwaadaardig plan, maar wordt dat ingegeven door geldproblemen. Liefst 21 penningmeesters bleken gokverslaafd.

En dus ook opvallend: vaak werken fraudeerende penningmeesters daarnaast als accountant of fiscaal adviseur. Niet zo verwonderlijk eigenlijk, ondanks alle beroepsregels en gedragscodes: wie goed thuis is in de boekhouding, weet ook waar de gaten zitten...

Zwartspvaarders brachten hun geld het liefst naar Zwitserland

Zwitserland was in het verleden het meest aantrekkelijk voor zwartspvaarders uit Nederland, maar ook België en Luxemburg waren populair.

Dat blijkt uit onderzoek door onderzoekers van het Centraal Planbureau en de Amerikaanse universiteit Berkeley. De onderzoekers bekeken gegevens van zo'n 27.000 zwartspvaarders, die eerder gebruikmaakten van de zogeheten 'inkeerregeling'. Die regeling leverde tussen 2002 en 2018 ruim twee miljard euro op aan eerder misgelopen belasting.

Uit analyse van de data blijkt meer over het vermogen van de zwartspvaarders, waar ze wonen en waar ze hun spaargeld het liefst onderbrachten. Zo blijken grensgemeenten in Zeeland en Noord-Brabant populair, net als plaatsen als Bloemendaal en Blaricum.

Rijken en superrijken

Het waren uiteraard vooral rijke Nederlanders die belasting ontdoken en gebruikmaakten van de inkeerregeling. De onderzoekers maken onderscheid tussen 'gewone rijken' (tien procent

rijkste Nederlanders) en 'superrijken' (0,01 procent rijkste Nederlanders). Die laatste groep maakte regelmatig gebruik van complexe constructies, waarbij ze het geld bijvoorbeeld stalden in een *trust* op de Kaaimaneilanden. Driekwart van het inkeergeld kwam van de 'gewone' rijken, zeven procent van de superrijken. Inmiddels is zwartsparen duidelijk lastiger geworden, door betere uitwisseling van informatie tussen verschillende landen. Zelfs Zwitserse banken delen nu informatie met Nederland en dat maakt simpele belastingontduiking steeds moeilijker. Voor accountants in Bloemendaal, Blaricum en de grensstreek wellicht toch goed om oplettend te blijven...

Ervaringen van Nederlandse accountants in den vreemde. Dit keer: Judith Melissant, manager business control bij Vopak Americas in Houston, Texas.

‘Voor ik hier heen ging was ik een pietje-precies’

“Achteraf is het moeilijk te zeggen wat de grootste aanpassing vergde: de verhuizing van Nederland naar Texas of de switch van accountancy naar het bedrijfsleven. Ik heb de eerste vijftien jaar van mijn carrière als accountant gewerkt. In 1999 begon ik bij Paardekoper & Hoffman. Hoewel het werk afwisselend genoeg was, wilde ik toch iets nieuws proberen. Ook werken in het buitenland was een nog onvervulde wens. Ik hou van verandering. Toen tipte een oud-collega mij over een vacature bij Vopak, voor een manager global internal audit. Ik had al een aantal klanten in de olie- en gasindustrie. Het is een dynamische markt die ik erg interessant vind. Sinds 3,5 jaar ben ik manager business control voor Vopak Americas en woon ik in Houston. Vooral de transitie van audit naar de business is groot. In de business is de snelheid van handelen groter, dan ik in de accountancy gewend was.”

Flair

“Mijn takenpakket breidt zich gestaag uit. Zo beoordeel ik niet alleen businesscases, maar ben ik als projectmanager ook verantwoordelijk voor de uitrol van een nieuw IT-systeem voor finance en procurement. Erg complex maar daar hou ik wel van. Vanuit mijn accountantsachtergrond sta ik sterk in mijn schoenen. Je bent gewend om zaken helder te adresseren en je niet van de wijs te laten brengen door iemand met een uitgesproken mening. Dat is prettig, want Amerikanen zijn weliswaar beleefd maar niet bescheiden. Daar heb ik wel wat van opgestoken. Ik verdedig nu met meer flair mijn standpunten. Aan de cultuur op de werkvloer moest ik wennen. Die is individueler dan in Nederland. Mijn eerste werkdag liep ik een rondje langs collega’s om te vragen wie er mee ging lunchen. Dat leverde niets op. Amerikanen stappen in hun auto om een boodschap te doen of gaan naar huis. Inmiddels heb ik dat patroon bij een aantal collega’s doorbroken en lunchen we samen.”

“We wonen hier heel prettig. Houston is een culinaire *hotspot* waar je iedere internationale keuken vindt. Dat wordt aangewak-

kerd door de vele expats die hier voor oliebedrijven werken. Ik ga bewust niet naar expatborrels. Dan kun je net zo goed in Nederland blijven. We gaan vooral om met Amerikaanse vrienden. Mijn man, die in Nederland ook een financiële functie had, werkt inmiddels bij een *outdoor*-winkel. Wat je als Nederlander opvalt zijn de zaken die voor een Amerikaan heel vanzelfsprekend zijn: zeventigers die achter de toonbank staan omdat ze niet van hun pensioen kunnen rondkomen. De moeite die het kost om een rijbewijs aan te vragen. Je wordt hier niet gepamperd. Wat ik ben gaan waarderen is het gevoel van ruimte en vrijheid dat je hebt. In Nederland vond ik een autorit van vijf uur voor een weekend Parijs te ver. Dat zou ik nu direct doen. En ik hou van de relaxte mentaliteit die Texanen hebben. Voor ik hier heen ging was ik een pietje-precies. Dat kan ik nu beter balanceren. Ik ben lossier geworden.”

Eendjes

“Over een paar weken gaan we weer terug naar Nederland. Ik word lid van het managementteam van Vopak Terminal Europoort. Eerst moest ik even slikken bij het idee dat we weer in Nederland gaan wonen. We komen terug in het huis dat we verlieten toen we naar de VS verhuisden. Dat hebben we al die tijd aangehouden en onderverhuurd. Het contrast is groot. Hier hebben we een appartement in het centrum van Houston met een zwembad. Regelmatig hoor je de sirenes van brandweerauto’s. De kazerne zit om de hoek. Straks luister ik naar de eendjes in Capelle aan den IJssel.”

Grootste frustratie van financials is het corrigeren van collega's

De grootste ergernis van vier op de tien financiële professionals is het achter collega's aan moeten zitten die hun taken niet op tijd uitvoeren.

Dat blijkt uit onderzoek onder vijfhonderd financials (uitvoerend, beslissend en/of eindverantwoordelijk op het werkgebied financiën). Ze gaven aan dat zij vaak aan het einde van de maand 'politieagent' moeten spelen, moeten achterhalen waarom facturen nog openstaan en collega's helpen herinneren aan het goedkeuren van de facturen.

Het verhogen van de efficiëntie van financiële werkzaamheden is voor meer dan de helft (56 procent) een belangrijke doelstelling. Op een gedeelde tweede plek volgen als grote frustraties de inefficiënte processen en

menselijke fouten (elk 33 procent). Bijna een derde (32 procent) van de financials geeft aan dat de huidige financiële software het ingewikkeld maakt om unieke afspraken per leverancier vast te leggen. Een kwart van de professionals geeft

aan dat de coronapandemie hun bedrijf extra heeft doen inzien dat systemen lastig met flexibele betaaltermijnen om kunnen gaan. Voor een kwart (23 procent) blijft het op tijd betalen van facturen de grootste uitdaging voor de organisatie.

Werven personeel geen prioriteit bij personeelszaken

Bedrijven steken minder energie in het aantrekken van nieuwe mensen, terwijl de krapte op de arbeidsmarkt steeds verder toeneemt. Dat blijkt uit jaarlijks onderzoek door adviesbureau Berenschot onder ruim 2.100 hr-professionals in Nederland.

De prioriteit van de afdeling personeelszaken ligt volgens Berenschot vooral bij ontwikkeling, motivatie en inzetbaarheid van personeel. Daarnaast gaat het om gezondheid en verzuim. Pas op plek drie van de prioriteitenlijst volgt werving en selectie en de verwachting is dat de aandacht hiervoor volgend jaar nog verder terugloopt.

Opvallend, aldus de onderzoekers, omdat in bijna alle sectoren het aantrekken van nieuwe mensen steeds ingewikkelder wordt. Ook uitkeringsinstantie UWV en het Centraal Bureau voor de Statistiek reppen van een steeds krapper wordende arbeidsmarkt. Volgens het onderzoek is de noodzaak van en aandacht voor werving en selectie nog minder bij bedrijven die de afgelopen periode door de overheid geholpen werden door de crisis te komen via de NOW-loonsteunregeling.

Opvallend is tegelijk dat bedrijven aangeven minder moeite te hebben met het vinden van nieuwe medewerkers. Ook stellen ze het behouden van mensen minder lastig te vinden. Mogelijke komt dat doordat personeel in tijden van corona voor de zekerheid van de huidige functie kiest. Dat maakte ook dat bedrijven minder moeite deden om personeel te behouden.